

lighed til at udnytte den derved indvundne Tid paa en frugtbar Maade. Men derfor er der ogsaa en hel Række Institutioner, som søger at give A. bejderne Lejlighed til at udvide deres aandelige Jeg; der er Folkeuniversitetet, der er de Heegaardske Foredrag, der er Arbejderhøjskolerne og andre Institutioner af den Art. Og da nu det ærede Medlem har udtalt saa megen Sympati for, at Arbejderne faar Adgang til i deres Fritid at udvikle sig, vil jeg gerne spørge det ærede Medlem, om han er villig til at bruge al sin Indflydelse til, at der ydes den nødvendige økonomiske Støtte til den Art Virksomheder, til Folkeuniversitetet, til de Heegaardske Foredrag, til Arbejderhøjskolen, og jeg vil gerne spørge det ærede Medlem, om han mener, at hans Parti er villigt til at yde Støtte til den Art Virksomheder. Det vil nemlig være i høj Grad glædeligt, om Arbejderpartiet vidste, at ogsaa det konservative Folkeparti var ivrigt i denne Sag og var villigt til at yde denne Sag økonomisk Støtte. Jeg har hidtil ikke haft Grund til at tro, at alle i det konservative Folkeparti deler denne Anskuelse, for da der var Højskole for arbejdsløse, støttede ganske vist København denne Virksomhed, men ikke Frederiksberg Kommune, hvor det konservative Folkeparti har Flertallet. Nu kan det ærede Medlem naturligvis sige, at det drejede sig da ikke om at udnytte den Fritid, som kom efter 8 Timers Arbejdet, men jeg tænker mig ikke, at det ærede Medlem vil gøre en saadan Argumentation gældende. Er det vigtigt, at Arbejderne faar Lejlighed til at udvikle sig efter Arbejdsdagen, er det dog uhyre meget vigtigere, at Samfundet benytter den ufrivillige Lediggang i Arbejdsløshedperioder til at give de Mennesker en Haandsrækning i Form af flere Kundskaber, mere Kultur. Derfor har det forbavset mig at høre, at et Medlem af det konservative Folkeparti er saa interesseret paa dette Omraade, da Erfaringen ellers ikke gaar i den Retning.

Det ærede Medlem Hr. Fraenkel mente, at jeg havde gjort mig skyldig i en Fejl, da jeg skildrede Boligforholdene her i København, derved at jeg, som det ærede Medlem udtrykte sig, havde hængt disse usle Boligforhold om Halsen paa det konservative Folkeparti. Det gjorde jeg slet ikke. Jeg udtalte, at det havde forbavset mig at se, at nogle Medlemmer af det konservative Folkeparti ikke én Gang vilde være med til et effektivt Boligtilsyn i København. Jeg har heller slet ikke sagt, at det konservative Folkeparti var Skyld i, at Menneskene levede under saa forfærdelige

Tilstande som dem, jeg skildrede. Nej, jeg sagde, at her havde man et Eksempel paa det private Initiativs Velsignelser. Det var vendt mod de Talere, der krævede Plads for det private Initiativ uden Samfundets Indgriben. Jeg kan altsaa ogsaa vende mine Betragtninger mod den ærede foregaaende Taler, som ogsaa udtrykte sin Tillid til det private Initiativ.

Saa sagde det ærede Medlem Hr. Fraenkel, at man med Hensyn til disse Boliger først skulde henvende sig til Autoriteterne, men det er da uheldigt, at netop de Boliger, jeg eksempelvis fremførte, har været Genstand for lange Tidens Omsorg og Kritik, uden at det har hjulpet. Da jeg talte havde „Social-Demokraten“ saa langt tilbage som i Sommer skildret disse Boliger. Da jeg havde læst denne Skildring, gik jeg hen og saa dem; og saa skrev jeg om dem, og Autoriteterne har været der, men endnu saa sent som den 28. Oktober meddelte „Social-Demokraten“, at der endnu ikke er gjort noget, fordi den Mand, der har Magten, der er saa lykkelig at være Indehaver paa Stedet af det private Initiativ, ikke foretager sig noget. Der staar i denne Artikel: „Vi har gentagne Gange omtalt de ganske fortvivlede Boligforhold, som hersker i Ejendomskomplekset Englandsvej 8“, og saa skildres det, hvorledes disse Boliger ser ud. Det skal jeg ikke gentage. Jeg har skildret det her og beder ærede Medlemmer læse Skildringen i Rigsdagstidende. Men derefter følger et Stykke, som jeg gerne vil citere: „En anden Plage, som gør Livet surt for Beboerne, er Rotterne. Disse huserer paa den mest utiltalende Maade. En af Beboerne fortalte saaledes, at forleden Nat havde en Rotte fundet Vej til Familiens Sovestue og taget Plads i Sengen. Overalt, hvor vi kom, var Gulv og Vægge beslaaede med Blikstykker. Paa den Maade søger Beboerne at bremse for Rotteplagen, men lige meget hjælper det.

I dette Bygningskompleks var en Væg væltet, og Værten fik Paalæg om at genopføre denne Væg; men det blev gjort paa en saadan Maade, at da Bygningsinspektøren saa det, beordrede han Arbejdet gjort om igen. Med saadan en Grundighed arbejder det private Initiativ paa det Sted.

Nu falder det selvfølgelig ikke mig ind at paastaa, at alle, som ejer Boliger, lader deres Boliger forfalde saaledes, og at alle Arbejdere bor under saadanne Kaar. Det har jeg heller aldrig gjort. Men det ærede Medlem Hr. Fraenkel har paa den anden Side ikke Ret i, at dette Eksempel er saa enestaaende. Jeg vil henvisse det ærede Med-